

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, grudzień 2020

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Jak wzmocnić demokrację w UE	2
2. Filary równości	3
3. Tworzenie Europejskiej Unii Zdrowotnej.....	4
4. Sprawiedliwe opodatkowanie również w sieci	6
5. Prawa konsumentów w dobie pandemii.....	7
6. Kształcenie i szkolenie w dobie cyfrowej.....	8
7. UE wspiera afrykańskich naukowców	9
8. 1,2 mld zł dla polskich firm	10
9. Mniej emisji, ale jeszcze nie sukces.....	11
10. Polska Natura 2000 do Trybunału.....	12
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	14
1. XXI Samorządowe Forum Ekologiczne	14
2. Webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli.....	15
3. Webinarium „Możliwości finansowania polskich firm w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji (European Innovation Council) – Horyzont Europa”.....	18
4. Webinarium zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland.....	20
5. Spotkanie online.....	23
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	25
1. Nagroda Roberta Schumana.....	25
2. Rok w Niemczech.....	25
3. Praktyki w Parmie	26
4. Bezpłatne seminarium dla pracowników młodzieżowych.....	26
5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	27

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Jak wzmocnić demokrację w UE

Komisja Europejska zaprezentowała europejski plan działania na rzecz demokracji, aby móc za jego pomocą wzmocnić pozycję obywateli i budować bardziej odporne demokracje w całej UE. Stanowi on odpowiedź na wyzwania, z którymi borykają się systemy demokratyczne w UE, takie jak rosnący ekstremizm czy poczucie oddalenia polityków od zwykłych ludzi.

Europejski plan działania na rzecz demokracji przewiduje środki skupione wokół trzech głównych tematów:

- **Promowanie wolnych i uczciwych wyborów.**

Komisja proponuje przepisy dotyczące przejrzystości sponsorowanych treści politycznych („reklama polityczna”). Komisja dokona również przeglądu przepisów dotyczących finansowania europejskich partii politycznych.

Komisja zorganizuje spotkanie na wysokim szczeblu z udziałem różnych organów, które zajmą się wyzwaniami właściwymi dla procesu wyborczego, a także ułatwianiem obywatelom uczestnictwa w procesie demokratycznym w roli wyborców i kandydatów.

- **Utrwalenie wolności i pluralizmu mediów.**

Od kilku lat stale pogarsza się poziom bezpieczeństwa dziennikarzy – w kilku państwach członkowskich rośnie liczba wymierzonych w nich gróźb i ataków, w świecie realnym i w internecie. Dlatego też Komisja przedstawi w 2021 r. zalecenie w sprawie bezpieczeństwa dziennikarzy ze zwróceniem szczególnej uwagi na groźby pod adresem wykonujących ten zawód kobiet, a także inicjatywę, która ma ograniczyć nadużywanie strategicznych powództw zmierzających do stłumienia debaty publicznej (SLAPP).

- **Walka z dezinformacją.**

W planie działania zaproponowano udoskonalenie istniejących możliwości, jeśli chodzi o zwalczanie zewnętrznej ingerencji, m.in. stworzenie nowych instrumentów umożliwiających nakładanie sankcji finansowych na sprawców takich ingerencji. Komisja pokieruje działaniami mającymi na celu przekształcenie kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji w ramy współregulacyjne dotyczące obowiązków i odpowiedzialności platform internetowych, zgodnie z przygotowywanym obecnie aktem prawnym o usługach cyfrowych.

Komisja będzie stopniowo wdrażać europejski plan działania na rzecz demokracji aż do 2023 r. – na rok przed wyborami do Parlamentu Europejskiego. Oceni również poczynione postępy i stwierdzi, czy potrzebne są dalsze kroki.

Europejski plan działania na rzecz demokracji jest jedną z głównych inicjatyw programu prac Komisji na 2020 r., zapowiedzianych w wytycznych politycznych przewodniczącej Ursuli von der Leyen.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201203_democracy_pl.

2. Filary równości

Komisja Europejska i wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa przedstawili plany dotyczące propagowania równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet we wszystkich działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej.

Jeśli chodzi o prawa kobiet i dziewcząt, osiągnięto znaczne – choć nierównomierne – postępy. W żadnym jednak z państw świata nie uda się raczej osiągnąć pełnej równości płci ani wzmocnić pozycji kobiet i dziewcząt do 2030 r. Co więcej, społeczno-ekonomiczne i zdrowotne skutki kryzysu związanego z koronawirusem w sposób nieproporcjonalny dotyczą kobiet i dziewcząt. Na przykład ze względu na fakt, że więcej kobiet niż mężczyzn jest zatrudnionych nieformalnie i w branżach najbardziej narażonych na skutki kryzysu, wskaźnik utraconych miejsc pracy zajmowanych przez kobiety jest 1,8 raza wyższy. Wskaźnik ubóstwa kobiet może przy tym wzrosnąć o 9,1 proc.

Aby można było zaradzić tej sytuacji, celem nowego planu działania UE w sprawie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych na lata 2021-2025 (GAP III) jest przyspieszenie postępów we wzmacnianiu pozycji kobiet i dziewcząt. Chodzi też o zachowanie osiągnięć w dziedzinie równości płci z ostatnich 25 lat – od czasu przyjęcia deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania.

GAP III zawiera ramy polityczne dla UE w postaci pięciu filarów działań na rzecz postępów w wypełnianiu międzynarodowych zobowiązań i stworzenia świata, w którym szanse na powodzenie mają wszyscy. W ich myśl propagowanie równości płci staje się priorytetem wszystkich działań zewnętrznych i polityki zewnętrznej.

Szczegółowe działania ujęte w pięciu filarach:

- **Do 2025 r. celem 85 proc. wszystkich nowych działań zewnętrznych będzie równość płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt.** GAP III wprowadza bardziej surowe zasady dotyczące uwzględniania i monitorowania aspektu płci w poszczególnych sektorach.
- **Wspólna wizja strategiczna i ścisła współpraca z państwami członkowskimi i partnerami na szczeblu międzynarodowym, regionalnym i krajowym.** W planie działania opowiedziano się za opracowaniem wspólnego podejścia wszystkich podmiotów unijnych na szczeblu krajowym oraz za skupieniem się na wybranych kwestiach strategicznych.
- **W GAP III wezwano do przyspieszenia postępów przez skupienie się na kluczowych tematycznych obszarach zobowiązań,** takich jak zwalczanie przemocy na tle płciowym oraz propagowanie silniej pozycji gospodarczej, społecznej i politycznej kobiet i dziewcząt.
- **Dawanie przykładu.** Autorzy planu wzywają Unię Europejską do dawania przykładu, np. przez zapewnienie wrażliwego na kwestie płci i zrównoważonego pod tym względem przywództwa na najwyższych szczeblach polityki i zarządzania.
- **Mierzenie wyników.** W GAP III przyjęto nowe podejście do monitorowania, oceny i uczenia się. Większy nacisk położono na mierzenie wyników.

Wzmacnianie pozycji kobiet, dziewcząt i osób młodych, tak aby mogły w pełni korzystać ze swoich praw i zwiększyć swój udział w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturalnym jest głównym celem nowego planu działania. Zdecydowanie wspiera on uczestnictwo i przywództwo kobiet i dziewcząt, propagując je np. w ramach programów na rzecz sprawowania rządów i w drodze reform administracji publicznej.

Autorzy programu opowiadają się za podejściem transformacyjnym i interseksyjnym oraz za włączeniem aspektu płci w główny nurt polityki i działań. Celem GAP III jest wyeliminowanie strukturalnych przyczyn zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć przez angażowanie chłopców i mężczyzn w przeciwstawianie się normom i stereotypom związanym z płcią. Aby nie pominąć żadnej przyczyny dyskryminacji, plan zakłada przeciwdziałanie dyskryminacji interseksyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji kobiet niepełnosprawnych, ze środowisk migracyjnych lub doświadczających dyskryminacji ze względu na wiek lub orientację seksualną.

Plan działania w sprawie równości płci w zakresie działań zewnętrznych odzwierciedla cele europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci, pierwszej strategii Komisji w dziedzinie równouprawnienia. Strategia ta służy wypełnieniu zobowiązań podjętych przez przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen w jej wytycznych politycznych.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201125_gender_pl.

3. Tworzenie Europejskiej Unii Zdrowotnej

Komisja Europejska podjęła pierwsze kroki w kierunku utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej, zapowiedzianej przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen w orędziu o stanie Unii. Komisja przedstawiła szereg wniosków mających na celu wzmocnienie unijnych ram bezpieczeństwa zdrowotnego i roli kluczowych unijnych agencji w zakresie gotowości na sytuacje kryzysowe i reagowania na nie. Aby zintensyfikować walkę z pandemią COVID-19 i przyszłymi zagrożeniami zdrowia, potrzebna jest ściślejsza koordynacja na szczeblu UE. Czerpiąc naukę z obecnego kryzysu, bieżące wnioski zapewnią większą gotowość i lepszą reakcję podczas obecnych i przyszłych kryzysów w dziedzinie zdrowia.

Przedstawione wnioski koncentrują się na zmianie istniejących ram prawnych dotyczących poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia, a także na wzmocnieniu gotowości na sytuacje kryzysowe i roli w zakresie reagowania najważniejszych agencji UE, a mianowicie Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) i Europejskiej Agencji Leków (EMA).

Aby nadać Komisji i agencjom unijnym silniejszy mandat do koordynacji, Komisja proponuje nowe rozporządzenie w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia. Nowe ramy prawne:

- **zwiększą gotowość:** opracowany zostanie unijny plan i zalecenia na wypadek kryzysu zdrowotnego i gotowości na wypadek pandemii w celu przyjęcia planów na szczeblu krajowym, w połączeniu z kompleksowymi i przejrzystymi ramami sprawozdawczości i audytu;
- **wzmocnią nadzór:** na szczeblu UE utworzony zostanie wzmocniony, zintegrowany system nadzoru, wykorzystujący sztuczną inteligencję i inne zaawansowane środki technologiczne;
- **poprawią sprawozdawczość w zakresie danych:** państwa członkowskie będą zobowiązane do częstszego zgłaszania wskaźników dotyczących systemów opieki zdrowotnej (np. dostępności łóżek szpitalnych, możliwości w zakresie specjalistycznego leczenia i intensywnej opieki medycznej, liczby pracowników medycznych itp.);
- w razie **ogłoszenia sytuacji nadzwyczajnej w UE** umożliwią zwiększoną koordynację i pozwolą na opracowanie, gromadzenie zapasów i zamawianie produktów istotnych w kontekście kryzysu.

Od czasu wybuchu pandemii Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz Europejska Agencja Leków przewodziły unijnym działaniom na rzecz walki z COVID-19. Pandemia pokazała jednak, że obie agencje należy wzmocnić i wyposażać w większe uprawnienia, aby lepiej chronić obywateli UE i reagować na transgraniczne zagrożenia dla zdrowia.

Mandat ECDC ulegnie wzmocnieniu, tak aby Centrum mogło wspierać Komisję i państwa członkowskie w następujących obszarach:

- nadzór epidemiologiczny za pośrednictwem zintegrowanych systemów umożliwiających nadzór w czasie rzeczywistym;
- planowanie gotowości i reagowania, sprawozdawczość i audyt;
- dostarczanie niewiążących zaleceń i wariantów zarządzania ryzykiem;
- zdolność do mobilizowania i uruchomienia unijnej grupy zadaniowej ds. zdrowia w celu wspierania lokalnych działań w państwach członkowskich;
- budowa sieci laboratoriów referencyjnych UE i sieci dotyczącej substancji pochodzenia ludzkiego.

Wzmocniony zostanie mandat Europejskiej Agencji Leków, aby ułatwić skoordynowaną reakcję Unii na kryzysy zdrowotne poprzez:

- monitorowanie i ograniczanie ryzyka niedoboru leków i wyrobów medycznych o krytycznym znaczeniu;
- udzielanie doradztwa naukowego na temat leków, które mogą mieć potencjał leczenia chorób powodujących te kryzysy, zapobiegania im lub ich diagnozowania;
- koordynację badań w celu monitorowania skuteczności i bezpieczeństwa szczepionek;
- koordynację badań klinicznych.

Komisja określa również główne elementy przyszłego urzędu ds. reagowania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia zdrowia (HERA), który zostanie zaproponowany do końca 2021 r. Taka struktura będzie ważnym nowym elementem wspierającym lepsze reagowanie na transgraniczne zagrożenia zdrowia na szczeblu unijnym.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201112_health_pl.

4. Sprawiedliwe opodatkowanie również w sieci

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła kompromis osiągnięty przez państwa członkowskie w sprawie rozszerzenia na platformy cyfrowe unijnych przepisów dotyczących przejrzystości podatkowej, co zagwarantuje, że podmioty dokonujące transakcji sprzedaży towarów lub usług na tych platformach będą płaciły należytą stawkę podatku.

Porozumienie jest zgodne z wnioskiem przedstawionym przez Komisję w lipcu w ramach planu działania na rzecz sprawiedliwego i prostego opodatkowania wspierającego odbudowę gospodarczą. Uzgodniony wniosek w sprawie współpracy administracyjnej zapewni automatyczną wymianę przez państwa członkowskie informacji o przychodach uzyskiwanych przez sprzedawców na platformach cyfrowych, niezależnie od tego, czy platforma ma swoją siedzibę w UE, czy nie. Pozwoli to nie tylko organom krajowym na określenie przypadków, w których podatek jest należny, ale również ograniczy obciążenia administracyjne nakładane na platformy, które często muszą uwzględniać szereg odmiennych krajowych wymogów w zakresie sprawozdawczości. Wniosek wzmacnia i upraszcza również przepisy w innych dziedzinach, w których państwa członkowskie współpracują w zwalczaniu nadużyć podatkowych, na przykład poprzez wspólne kontrole podatkowe.

Formalne przyjęcie wniosku nastąpi po wydaniu opinii przez Parlament Europejski i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny. Nowe przepisy będą miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2023 r.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201202_tax_pl.

5. Prawa konsumentów w dobie pandemii

Komisja Europejska uruchomiła program na rzecz konsumentów, w którym przedstawiono priorytety i kluczowe działania, które wraz z państwami członkowskimi należy podjąć na szczeblu europejskim i krajowym w ciągu najbliższych 5 lat. Będą one obejmowały m.in. nowy wniosek ustawodawczy mający na celu zapewnienie konsumentom lepszych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, dostosowanie obowiązujących przepisów do transformacji cyfrowej, a także plan działania dotyczący bezpieczeństwa produktów z Chinami.

Czy to oszustwa internetowe, czy też anulowanie usług turystycznych – pandemia COVID-19 ma skutki dla wielu obszarów życia konsumentów. Komisja będzie kontynuowała walkę z oszustwami wobec konsumentów we współpracy z siecią współpracy w dziedzinie ochrony konsumenta oraz w dialogu z platformami i wszystkimi właściwymi podmiotami. Ponadto Komisja będzie nadal dbała o ochronę praw podróżnych i pasażerów w UE w przypadku odwołania podróży. Komisja przeanalizuje długoterminowy wpływ COVID-19 na wzorce konsumpcji obywateli UE, co posłuży za podstawę przyszłych inicjatyw politycznych.

W nowym programie na rzecz konsumentów przedstawiono wizję polityki konsumenckiej UE na lata 2020–2025, która skupia się na pięciu kluczowych obszarach priorytetowych:

- **Transformacja ekologiczna** – Komisja dąży do zapewnienia konsumentom dostępu do zrównoważonych produktów na rynku UE oraz lepszego informowania konsumentów, aby mogli oni podejmować świadome decyzje.
- **Transformacja cyfrowa** – transformacja cyfrowa radykalnie zmienia życie konsumentów, gdyż oferuje im nowe możliwości, ale stawia przed nimi również wyzwania.
- **Skuteczne egzekwowanie praw konsumentów** – chociaż egzekwowanie praw konsumentów leży w gestii państw członkowskich, Komisja odgrywa tu rolę koordynującą i wspierającą. Komisja będzie wspierała państwa członkowskie w terminowym wdrażaniu i egzekwowaniu prawa ochrony konsumentów, w tym za pośrednictwem sieci współpracy w dziedzinie ochrony konsumenta.
- **Szczególne potrzeby niektórych grup konsumentów** – niektóre grupy konsumentów, np. dzieci, osoby starsze lub osoby niepełnosprawne, mogą być w pewnych sytuacjach szczególnie podatne na zagrożenia i potrzebować szczególnych zabezpieczeń. Komisja przeanalizuje wymogi w zakresie norm dotyczących produktów opieki nad dziećmi.
- **Współpraca międzynarodowa** – w zglobalizowanym świecie, w którym zakupy dokonywane w internecie przekraczają granice, współpraca z partnerami międzynarodowymi stała się kluczowa. W 2021 r. Komisja opracuje wraz z Chinami plan działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa produktów sprzedawanych online.

Komisja przedstawi inicjatywy zapowiedziane w programie i oczekuje na szeroko zakrojony dialog ze wszystkimi zainteresowanymi stronami na temat priorytetów i działań oraz metod współpracy służących wspólnemu propagowaniu ochrony konsumentów w nadchodzących latach.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201113_konsumenci_pl.

6. Kształcenie i szkolenie w dobie cyfrowej

Komisja Europejska opublikowała doroczny Monitor Kształcenia i Szkolenia. W tegorocznym wydaniu specjalną uwagę poświęcono nauczaniu i uczeniu się w epoce cyfrowej. Kryzys związany z koronawirusem uwypuklił znaczenie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem rozwiązań cyfrowych, a także pokazał istniejące niedociągnięcia w tej dziedzinie.

Pomimo niedawnych inwestycji państw członkowskich w infrastrukturę cyfrową dla sektora edukacji, wewnątrz państw i między nimi utrzymują się znaczne różnice. Choć powszechnie uważa się, że współczesna młodzież to pokolenie cyfrowych tubylców, badania wskazują, że wielu młodych ludzi nie zdobywa umiejętności cyfrowych na wystarczających poziomach. We wszystkich badanych państwach ponad 15 proc. uczniów nie ma wystarczających umiejętności. Ponadto z danych OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) wynika, że unijni nauczyciele szkół gimnazjalnych rzadko mają możliwość szkolenia się w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) do celów nauczania. Nauczyciele ci zgłaszają silną potrzebę doskonalenia zawodowego w dziedzinie wykorzystywania umiejętności cyfrowych w nauczaniu.

W swojej dorocznej ocenie sposobu, w jaki unijne systemy oświaty radzą sobie z największymi wyzwaniami, Komisja wskazuje na postępy w obniżaniu odsetka osób wcześniej kończących naukę i zwiększaniu liczby osób uczących się na wszystkich poziomach – od edukacji wczesnej do szkolnictwa wyższego. Autorzy Monitora podkreślają jednak utrzymujące się wyzwanie, jakim jest wyposażenie wszystkich młodych ludzi w umiejętności podstawowe. W przybliżeniu co piąty piętnastolatek nie osiąga wystarczającego poziomu w czytaniu, matematyce i naukach przyrodniczych, aby móc w pełni uczestniczyć w życiu społecznym. Ze względu na wpływ warunków społeczno-ekonomicznych na wyniki w nauce i umiejętności podstawowe uczniów konieczne jest zmniejszenie niekorzystnych różnic w dziedzinie edukacji oraz przepaści cyfrowej między uczniami.

Jak wynika z najnowszych danych przedstawionych w Monitorze, uznając wpływ odpowiednich inwestycji w edukację na wzrost gospodarczy i włączenie społeczne, państwa członkowskie utrzymały wydatki publiczne na edukację na poziomie ok. 10 proc. całkowitych wydatków publicznych.

W Monitorze Kształcenia i Szkolenia analizuje się główne wyzwania dla europejskich systemów oświaty oraz prezentuje środki z zakresu polityki, które mogą przyczynić się do dostosowania tych systemów do potrzeb społeczeństwa i rynku pracy. Monitor zawiera porównanie sytuacji w różnych krajach oraz 27 szczegółowych sprawozdań krajowych.

Edukacja jest nadal jednym z najważniejszych priorytetów politycznych UE. Komisja przyjęła 30 września br. dwie inicjatywy, dzięki którym sektor edukacji będzie mógł w większym stopniu przyczynić się do wyjścia UE z kryzysu związanego z koronawirusem. Przedstawiając wizję europejskiego obszaru edukacji, która ma urzeczywistnić się do 2025 r., Komisja zaproponowała nowe inicjatywy, większe inwestycje i ściślejszą współpracę państw członkowskich, aby pomóc wszystkim Europejczykom, niezależnie od wieku, w czerpaniu korzyści z bogatej oferty edukacyjnej i szkoleniowej w UE. Komisja przyjęła również nowy Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, odzwierciedlający wnioski wyciągnięte z kryzysu związanego z koronawirusem, oraz plan na rzecz wysoce wydajnego ekosystemu edukacji cyfrowej, w którym nacisk położono na poszerzenie kompetencji cyfrowych na potrzeby transformacji cyfrowej.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201113_vocational_pl.

7. UE wspiera afrykańskich naukowców

„Afrykańska inicjatywa badawcza na rzecz doskonałości naukowej” (ARISE) to pilotażowy program UE z funduszem 25 mln euro. ARISE umożliwi naukowcom rozpoczynającym karierę zawodową w całej Afryce prowadzenie nowatorskich badań. Program będzie realizowany przez Afrykańską Akademię Nauk pod strategicznym kierownictwem UE i Unii Afrykańskiej.

Dzięki programowi 40 młodych, początkujących afrykańskich talentów badawczych z obiecującymi pomysłami będzie miało możliwość uzyskania uznania i dalszych możliwości rozwoju dzięki stypendiom. Beneficjenci zostaną wybrani na podstawie doskonałości naukowej w ramach ogólnoeuropejskiego otwartego konkursu.

Podstawowe cechy programu:

- Zaproszenie do składania wniosków otwarte dla afrykańskich badaczy w różnych dziedzinach nauki, którzy będą prowadzić nowatorskie badania. Zostanie ono ogłoszone przez Afrykańską Akademię Nauk (AAS) na początku 2021 r.
- Rygorystyczny proces przyznawania dotacji naukowcom posiadającym od 2 do 7 lat doświadczenia po uzyskaniu tytułu doktora. Beneficjenci programu ARISE otrzymają do 500 000 euro w formie dotacji na okres do 5 lat na rozpoczęcie działalności własnych niezależnych zespołów badawczych i na projekty.
- Beneficjenci ARISE i ich zespoły badawcze będą działać w instytucjach szkolnictwa wyższego lub badawczych w 40 krajach afrykańskich.

- Naukowy komitet doradczy, złożony z wybitnych afrykańskich i europejskich naukowców, zagwarantuje niezależność naukową, a Unia Europejska i Komisja Unii Afrykańskiej zapewnią strategiczny nadzór nad inicjatywą.

Program jest zgodny z długoletnią współpracą UE z Unią Afrykańską w ramach dialogu politycznego na wysokim szczeblu w zakresie nauki, technologii i innowacji. Od 2010 r. dialog jest platformą regularnej wymiany informacji na temat polityki w zakresie badań naukowych i innowacji, której celem jest wspólne formułowanie i wdrażanie długoterminowych priorytetów służących wzmocnieniu współpracy Afryka-Europa. W następstwie konferencji ministerialnej na temat szkolnictwa wyższego i działalności badawczo-rozwojowej, które odbyło się między UE a UA w dniu 16 lipca 2020 r., oraz zgodnie z projektem komunikatu UE w sprawie kompleksowej strategii z Afryką, działania w zakresie badań naukowych i innowacji będą koncentrować się na czterech priorytetowych obszarach, takich jak zdrowie publiczne, transformacja ekologiczna, innowacje i technologie oraz potencjał naukowy. Wspólnym wątkiem tej współpracy jest przyspieszenie przekładania postępów naukowych na wymierne skutki.

W Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 rola nauki, technologii i innowacji jest istotnym motorem zrównoważonego rozwoju. UE i UA są również zgodne, że zrównoważone przejście do gospodarki opartej na wiedzy musi opierać się na nauce, badaniach i innowacjach. Inwestycje w badania naukowe i innowacje zapewniają zrównoważoną i sprzyjającą włączeniu społecznemu przyszłość. Szczególnie w czasach pandemii koronawirusa badania naukowe i innowacje dają najlepsze szanse na przyspieszenie transformacji ekologicznej i cyfrowej, wzmocnienie odporności i gotowości na sytuacje kryzysowe oraz wspieranie globalnej konkurencyjności.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201208_talents_pl.

8. 1,2 mld zł dla polskich firm

Komisja Europejska zatwierdziła polski program wsparcia dla firm dotkniętych epidemią koronawirusa o wartości około 264 mln euro (1,2 miliarda zł). Program został zatwierdzony na mocy tymczasowych ram prawnych w zakresie pomocy państwa.

Wsparcie publiczne będzie miało formę odroczeń podatkowych i związanych z podatkami środków na rzecz wsparcia płynności (odroczenie spłaty odsetek, rozłożenie podatku na raty). Będzie ono dostępne dla firm z niemal wszystkich sektorów (z wyjątkiem sektora finansowego), które w czasie kryzysu odnotowały spadek obrotów o 25 proc. Celem programu jest zaspokojenie potrzeb przedsiębiorstw w zakresie płynności i pomoc w kontynuowaniu działalności w czasie pandemii i po jej zakończeniu. Oczekuje się, że ze wsparcia skorzysta około 300 000 przedsiębiorstw.

Komisja Europejska stwierdziła, że polski program jest zgodny z warunkami określonymi w tymczasowych ramach prawnych. W szczególności, pomoc zostanie przyznana przed 30 czerwca 2021 r., a data końcowa dla odroczenia nie przypadnie po 31 grudnia 2022 r.

KE stwierdziła, że środek jest konieczny, odpowiedni i proporcjonalny, aby zaradzić poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego, zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE i warunkami określonymi w tymczasowych ramach prawnych. Na tej podstawie Komisja zatwierdziła środek zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201116_state_aid_pl.

9. Mniej emisji, ale jeszcze nie sukces

Komisja Europejska przyjęła roczne sprawozdanie z postępów działań UE w dziedzinie klimatu, które opisuje postępy poczynione w Unii w 2019 r. w obszarze redukcji emisji gazów cieplarnianych. Emisje gazów cieplarnianych w UE-27 zmniejszyły się o 3,7 proc. w ujęciu rocznym, podczas gdy PKB wzrósł o 1,5 proc. Emisje ograniczono obecnie o 24 proc. w porównaniu z poziomem z 1990 r.

W 2019 r. emisje objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) odnotowały największy spadek, ponieważ zmniejszyły się o 9,1 proc., czyli o około 152 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla w porównaniu z 2018 r. Spadek ten zawdzięcza się głównie sektorowi energetycznemu, w którym emisje zredukowano o blisko 15 proc., przede wszystkim dzięki odchodzeniu od wytwarzania energii elektrycznej z węgla kamiennego i przejściu na stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz elektrowni gazowych. Emisje z przemysłu zmniejszyły się o blisko 2 proc. Zweryfikowane emisje z lotnictwa, które obecnie obejmują jedynie loty w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nadal umiarkowanie rosły, wzrastając o 1 proc., czyli o około 0,7 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla w porównaniu z 2018 r. Emisje, które nie są objęte EU ETS, takie jak emisje z sektorów przemysłu nieobjętych ETS, transportu, budownictwa, rolnictwa i gospodarki odpadami, nie uległy znaczącej zmianie w porównaniu z poziomami z 2018 r.

Wydatki UE na działania w dziedzinie klimatu, finansowanie zielonych technologii, wdrażanie nowych rozwiązań i współpracę międzynarodową wzrosły w 2019 r., a w kontekście odbudowy Europy po pandemii COVID-19 będą dalej wzrastać.

Dochody z aukcji w ramach EU ETS są coraz ważniejszym źródłem finansowania działań w dziedzinie klimatu. Całkowite dochody uzyskane przez państwa członkowskie, Zjednoczone Królestwo i państwa EOG z aukcji między rokiem 2012 (rozpoczęcie sprzedaży na aukcji w ramach EU ETS) a połową roku 2020 wyniosły ponad 57 mld euro, przy czym ponad połowę tej kwoty wygenerowano w latach 2018 i 2019. W 2019 r. łączne dochody ze sprzedaży na aukcji przekroczyły 14,1 mld euro. 77 proc. z tej kwoty zostanie wykorzystane na cele związane z klimatem i energią, czyli o 7 punktów procentowych więcej

niż 70 proc., jakie przeznaczono na te cele w 2018 r. Ponadto coraz większa liczba wspieranych przez UE projektów w dziedzinie klimatu jest finansowana poprzez monetyzację uprawnień do emisji za pośrednictwem programu NER300, funduszu innowacyjnego i funduszu modernizacyjnego.

W sprawozdaniu z postępów działań UE na rzecz klimatu pt. „Początek drogi do osiągnięcia neutralności klimatycznej w Europie” opisano postępy poczynione przez UE i jej państwa członkowskie w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych, a także przedstawiono informacje na temat ostatnich wydarzeń w polityce klimatycznej UE.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201130_co2_pl.

10. Polska Natura 2000 do Trybunału

Komisja Europejska podjęła decyzję o skierowaniu sprawy przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości UE w związku z niezapewnieniem odpowiednich zabezpieczeń w celu ochrony siedlisk leśnych oraz gatunków roślin i zwierząt, zgodnie z wymogami dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej.

Dyrektywami tymi ustanowiono sieć Natura 2000 – ogólnounijną sieć obszarów chronionych, której celem jest zachowanie siedlisk i gatunków mających znaczenie dla UE. Zgodnie z tymi przepisami plany urządzenia lasu, które regulują działania związane z gospodarką leśną (np. pozyskiwanie drewna na obszarach chronionych), muszą zostać poddane ocenie pod kątem ich wpływu na obszary Natura 2000 przed wydaniem odpowiedniego zezwolenia. Zarówno Europejski Zielony Ład, jak i europejska strategia ochrony różnorodności biologicznej wskazują, że UE musi chronić i odbudowywać różnorodność biologiczną, aby powstrzymać jej utratę.

W przypadku Polski przeprowadzane są oceny planów urządzenia lasu. Polskie prawo nie zapewnia jednak dostępu do wymiaru sprawiedliwości w odniesieniu do tych planów. Ponieważ mogą one mieć istotny wpływ na obszary Natura 2000, społeczeństwo jest pozbawione skutecznej ochrony sądowej.

Ponadto w 2016 r. Polska wyłączyła gospodarkę leśną z przestrzegania obowiązków w zakresie ścisłej ochrony gatunków, przewidzianych w dyrektywach ptasiej i siedliskowej, a takie wyłączenie narusza wymagany system ochrony.

Komisja skierowała wezwanie do usunięcia uchybienia w lipcu 2018 r., a następnie uzasadnioną opinię w lipcu 2019 r. W odpowiedzi Polska zgodziła się rozważyć zmianę swojego prawodawstwa w odniesieniu do wyjątków dotyczących gospodarki leśnej. Do tej pory nie poczyniono jednak żadnych postępów. W związku z tym Komisja postanowiła skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE.

W przyjętej w maju 2020 r. europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej określono między innymi cele w zakresie ochrony lasów w Europie. W szczególności ma ona na celu zapewnienie ochrony wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału dostęp do wymiaru sprawiedliwości opiera się na podstawowych zasadach prawa Unii, a także na dyrektywach szczegółowych, takich jak dyrektywa siedliskowa i dyrektywa ptasia, oraz na konwencji z Aarhus. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości w dziedzinie ochrony środowiska jest uważany za ważny środek poprawy wdrażania przez państwa członkowskie unijnych przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/201203_natura_2000_pl.

II. Z BIURA W BRUKSELI

1. XXI Samorządowe Forum Ekologiczne

19 listopada odbyło się **XXI Samorządowe Forum Ekologiczne**. Jest to cykliczne wydarzenie z udziałem przedstawicieli samorządów lokalnych i instytucji związanych z ochroną środowiska, przedstawicieli środowisk naukowych oraz wszystkich, którym bliska jest tematyka ochrony środowiska.

Tegoroczne wydarzenie organizowane przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli odbyło się w trybie on-line, pod hasłem „Gospodarka o Obiegu Zamkniętym jako element Europejskiego Zielonego Ładu”.

Konferencję otworzył Marszałek Województwa – Gustaw Marek Brzezina mówiąc o wyzwaniach, ale i szansach związanych z Europejskim Zielonym Ładem. Po wystąpieniu Marszałka połączono się z Brukselą. Pierwszym prelegentem był Michał Tratkowski, specjalista ds. komunikacji w Dyrekcji Generalnej ds. Energii Komisji Europejskiej, który przedstawił wykład pt. „Europejski Zielony Ład – założenia, korzyści”.

Następnie głos zabrał Grzegorz Radziejewski, Doradca Dyrektora Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu Komisji Europejskiej i omówił możliwości finansowania i stan negocjacji budżetowych związanych z Zielonym Ładem.

W dalszej kolejności Daniel Kamiński ze Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej przybliżył słuchaczom zapisy zmienianej Dyrektywy Odpadowej.

Na zakończenie konferencji Hanna Marliere, Dyrektorka Zarządzająca Green Management Group podsumowała konferencję wystąpieniem pt. „Gospodarka o obiegu zamkniętym w kontekście regionalnym”.

Europejski Zielony Ład to największy i najdłuższy projekt w historii Unii Europejskiej. Jego trzy główne założenia to oddzielenie wzrostu gospodarczego członków UE od zużywania zasobów, osiągnięcie zerowego poziomu emisji gazów cieplarnianych do 2050 roku oraz solidarność w tych zmianach między wszystkimi mieszkańcami i regionami Unii.

Europejski Zielony Ład jest naszą nową strategią na rzecz wzrostu – wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Europejski Zielony Ład pokazuje, jak zmienić nasz styl życia i pracy, sposób produkcji i konsumpcji, tak abyśmy żyli zdrowiej, a nasze przedsiębiorstwa były innowacyjne. Wszyscy możemy włączyć się w ten proces i skorzystać z szans, jakie stwarza. Pomożemy gospodarce UE stać się światowym liderem, jeśli będziemy działać szybko, nie oglądając się na innych. Bardzo nam zależy na powodzeniu tej strategii dla dobra naszej planety i życia, jakie ona podtrzymuje – aby ocalić dziedzictwo naturalne Europy, różnorodność biologiczną, nasze lasy i morza. Jeżeli pokażemy reszcie świata, w jaki sposób

osiągnąć zrównoważoną i konkurencyjną gospodarkę, możemy przekonać inne państwa do działania razem z nami.

2. Webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli

13 listopada odbyło się kolejne webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland, w imieniu którego spotkanie poprowadziła Ewa Kocińska-Lange, Dyrektor Generalny ds. Badań i Innowacji BSP.

• MISJE

W ramach Programu Horyzont Europa będzie funkcjonowało niezmiennie 5 obszarów misji, które zostaną włączone do Programu Pracy. Podczas tegorocznej edycji Europejskich Dni Badań i Innowacji Rady misji przekazały Komisji Europejskiej raporty zawierające rekomendacje i plany w obszarze każdej z nich. Obecnie trwają prace docelowo zmierzające do wdrożenia misji, w związku z czym propozycje mają przejść z fazy planowania do fazy przygotowawczej, której czas trwania Komisja Europejska planuje na okres około 1 roku.

W fazie przygotowawczej Komisja Europejska przygotowuje szczegółowy plan realizacji w obszarze każdej misji obejmujący cele, wskaźniki, logikę interwencji, strategię inwestycyjne oraz budżet niezbędny do ich realizacji, dostępny także poza programem Horyzont Europa. Faza przygotowawcza pozwoli również określić czas, w którym możliwe będzie przejście do fazy wdrażania, indywidualnie dla każdej z misji.

Faza pełnej realizacji będzie oparta na kryteriach art. 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie programu ramowego dla Programu Horyzont Europa.

Działania w ramach fazy przygotowawczej (do 5 mln €) zostaną również uwzględnione w programie prac Horyzontu Europa.

Komisja Europejska na czas trwania misji przedłuży mandaty ekspertom, którzy obecnie pracują w Radach misji.

Proponuje się możliwość brania udziału przedsiębiorstw w prowadzonych działaniach oraz szukania możliwości synergii pomiędzy misjami.

W przeciągu pierwszych trzech lat trwania przewiduje się, że do 10% budżetu II Filaru Horyzont Europa rocznie zostanie przeznaczony na realizację wszystkich planowanych misji.

• PARTNERSTWA

Partnerstwa Europejskie pozostają również bez zmian – nadal będą funkcjonować ich 3 typy – Współprogramowane, Współfinansowane i Instytucjonalne.

Identyfikacja Partnerstw Współprogramowanych i Współfinansowanych:

- w programie szczegółowym Horyzontu Europa określa się, że plan strategiczny powinien zawierać określenie partnerstw europejskich, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a i b) rozporządzenia w sprawie programu ramowego;

- przyjęta wersja planu strategicznego obejmuje zidentyfikowane Partnerstwa Współprogramowane i Współfinansowane;
- w przypadku pozytywnej opinii państw członkowskich, a następnie przyjęcia planu strategicznego, Komisja Europejska będzie miała mandat do kontynuowania przygotowań wskazanych Partnerstw Europejskich, celem włączenia ich tematyki do głównych programów prac Horyzontu Europa.

Zobowiązania dotyczące Partnerstw Europejskich

Komisja Europejska zwróciła się z prośbą do państw członkowskich o zadeklarowanie, w jakiego rodzaju partnerstwa oraz z jakim budżetem chcą się zaangażować – do 4.11 br. odpowiedzi udzieliło 20 państw, wśród których jeszcze nie było Polski.

Określanie budżetów partnerstw:

- warunki brzegowe (dostępny budżet WRF, wspólne zasady, warunki dotyczące pułapów i stawek finansowania, itp.);
- walidacja;
- w przypadku partnerstw, które mają się rozpocząć w 2021 roku, partnerzy znajdują się obecnie na etapie finalizacji projektów Strategicznych Programów Badań i Innowacji.

Partnerstwa Współprogramowane – wstępna oś czasu, z zastrzeżeniem postępów prac w zakresie Wieloletnich Ram Finansowych:

- przygotowanie wzoru tzw. *Memorandum of Understanding* (protokół ustaleń) wraz z usługami (w tym informacje zwrotne od potencjalnych partnerów), który będzie podpisywany pomiędzy Komisją Europejską a Stowarzyszeniem zrzeszającym podmioty prywatne i publiczne – prace obecnie już trwają;
- opracowanie wspólnych elementów określających kryteria partnerstwa, w tym wkład partnerów, zarządzanie, monitorowanie, spójność oraz otwartość;
- opracowanie protokołów ustaleń na podstawie ostatecznego szablonu przez służby Komisji Europejskiej (listopad/grudzień);
- określenie zobowiązań partnerów, finalizacja planów działań w zakresie Strategicznych Programów Badań i Innowacji;
- konsultacje między służbami w sprawie protokołów ustaleń (styczeń);
- podpisanie protokołu ustaleń pomiędzy Komisją Europejską, a przedstawicielami Stowarzyszeń;
- zawarcie tematów zaproszeń do Partnerstw Współprogramowanych w programie prac Horyzontu Europa 2021/2022.

Partnerstwa Współfinansowane

Dokument (*Model Grant Agreement*), na podstawie którego partnerstwa współfinansowane będą zawierane pomiędzy Komisją Europejską a Konsorcjum składającym się najczęściej z agencji finansujących, jest obecnie w przygotowaniu (przewiduje się, że prace zakończą się do 6 tygodni).

W IV kwartale 2021 roku planowane jest uruchomienie Partnerstw Współfinansowanych (podpisanie umowy w sprawie przyznania grantu).

Partnerstwa Instytucjonalne – wstępna oś czasu z zastrzeżeniem postępów prac w zakresie Wieloletnich Ram Finansowych

W IV kwartale 2020 roku planowane jest przyjęcie wniosków Komisji Europejskiej, dotyczących planowanych inicjatyw (w tym dokumentu roboczego z oceną skutków).

Partnerzy muszą przedłożyć dokument potwierdzający ich zobowiązania, do czasu przyjęcia przez Komisję Europejską wniosku ustawodawczego. Zobowiązania partnerów prywatnych uzależnione są od potwierdzenia ich zgody na wszystkie warunki, wynikające z procesu legislacyjnego.

W II/III kwartale 2021 roku planowane jest przyjmowanie podstawowych aktów przez Radę (oraz Parlament Europejski, w przypadku art. 185 Traktatu o Funkcjonowaniu UE).

Proponuje się stworzyć jednolity akt prawny, ustanawiający 9 wspólnych przedsięwzięć (*Joint Undertakings*) w ramach Programu Horyzont Europa, co pozwoli docelowo uprościć strukturę partnerstwa, wpłynie na elastyczność, spójność i przejrzystość jego wdrażania, a także ułatwi negocjacje międzyinstytucjonalne poprzez nadanie inicjatywom wspólnej narracji politycznej.

Akt prawny miałby określać przepisy wspólne (ogólne zasady i przepisy określające ramy działania wspólnego przedsięwzięcia), przepisy szczegółowe dla poszczególnych przedsięwzięć (cele, zadania, członkostwo itp.) oraz postanowienia końcowe, wspólne dla wszystkich inicjatyw typu *Joint Undertaking*.

Partnerstwa Europejskie – kwestie horyzontalne

Wszystkie partnerstwa muszą rozwijać między sobą współpracę oraz dążyć do osiągnięcia i rozwoju synergii z innymi, odpowiednimi programami na poziomie unijnym lub krajowym.

Porozumienie dotyczące priorytetów współpracy między Partnerstwami Europejskimi zostanie zawarte w przyszłym programowaniu lub innych dokumentach, np. strategicznych agendach badań i innowacji, *Memorandum of Understanding*.

Partnerstwa muszą przyjąć system monitorowania zgodny z wymogami zawartymi w rozporządzeniu dotyczącym Programu Horyzont Europa.

Na początku 2021 roku ma zostać stworzona Grupa Ekspertów, wspierająca proces koordynacji strategicznej. Główne zadania grupy to stworzenie harmonijnych ram sprawozdawczości i monitorowania Partnerstw Europejskich w Programie Horyzont Europa oraz stworzenie ram dwuletniego raportu monitorującego Partnerstwa Europejskie w zakresie badań naukowych i innowacji.

3. Webinarium „Możliwości finansowania polskich firm w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji (European Innovation Council) – Horyzont Europa”

30 listopada odbyło się współorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli webinarium „Możliwości finansowania polskich firm w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji (European Innovation Council) – Horyzont Europa”.

Europejska Rada ds. Innowacji *European Innovation Council (EIC)* to inicjatywa, która wpisuje się w III Filar struktury Programu Horyzont Europa (*Innowacyjna Europa*), a jej głównym celem jest wspieranie najbardziej obiecujących przedsiębiorstw, naukowców oraz MŚP w realizacji ich innowacyjnych projektów. *EIC* funkcjonuje od 2019 roku w formie pilotażu, a jej formalne uruchomienie nastąpi wraz ze startem Programu Horyzont Europa, nad którym nadal prowadzone są prace, w szczególności nad zatwierdzeniem budżetu Programu (obecna propozycja dotycząca wysokości budżetu na cały okres trwania Programu Horyzont Europa (2021-2027) to 84,9 mld €. Działania Europejskiej Rady ds. Innowacji mają być wsparte kwotą około 10 mld €. Uwaga: Propozycja nadal wymaga oficjalnego potwierdzenia). Prawdopodobny, obecnie podawany termin uruchomienia pierwszych konkursów w ramach Horyzontu Europa to kwiecień 2021 roku.

EIC wspomaga firmy, które nie są w stanie pozyskać finansowania na rynku krajowym ze względu na wysokie ryzyko, które charakteryzuje ich rozwiązania. Jeden z kluczowych elementów *EIC*, któremu poświęcone zostało spotkanie, to tzw. *EIC Accelerator* (zastąpił wcześniej funkcjonujący *SME Instrument*), skierowany do firm, które mogą samodzielnie aplikować o środki w ogłaszanych konkursach. Instrument ten daje możliwość aplikowania o środki pojedynczym firmom, które będą samodzielnie składać projekt. W Polsce obecnie realizowanych jest ponad 100 projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach *EIC Accelerator*.

Pomoc, jaką oferuje instrument *EIC Accelerator* dedykowana jest pojedynczym podmiotom. Proponowana innowacja (produkt, usługa, model biznesowy) powinna być opracowana na skalę europejską lub światową oraz znajdować się w fazie prototypu na etapie prac rozwojowych (zakończony 5 TRL). Firmy młode, nieposiadające historii finansowej, mogą również ubiegać się o dofinansowanie, o ile ich rozwiązanie spełnia stawiane wymogi. Nowością jest dopuszczenie do udziału małych spółek o średniej kapitalizacji na poziomie UE lub międzynarodowym, które wykraczają poza definicję MŚP, ale nie są jeszcze dużym przedsiębiorstwem (tzw. *mid-cups*).

W ramach Instrumentu *EIC Accelerator* od 2021 roku będą ogłaszane 2 konkursy (Europejski Zielony Ład oraz Strategiczne/Kluczowe Technologie, np. medycyna, AI, technologie typu *blockchain*). Komisja Europejska będzie szczególnie zachęcać do udziału firmy prowadzone przez kobiety: 40% projektów w każdym konkursie będzie musiało spełniać wskazany wymóg.

Finansowanie przez *EIC Accelerator*:

W ramach instrumentu przedsiębiorstwo może starać się o dwa rodzaje finansowania:

Grant:

- wynosi od 0,5 mln € do 2,5 mln € (max. 70%, pozostałe 30% wkładu do sfinansowania po stronie przedsiębiorcy);
- średni czas na realizację projektu to 24 miesiące;
- w przypadku pozytywnej oceny projektu wnioskodawca zostanie zaproszony do Brukseli na prezentację projektu podczas panelu;
- grant jest przeznaczony na prace rozwojowe nad prototypem (etap pomiędzy zakończonym 5 TRL a 8 TRL); koszty wprowadzenia produktu na rynek nie są już objęte grantem;
- firma, która chce starać się wyłącznie o grant musi udowodnić, że posiada środki na sfinansowanie wdrożenia i skalowania innowacji;
- **nowość:** Komisja Europejska dopuszcza udział beneficjentów, których projekt oparty jest na odkryciu naukowym lub nowatorskiej technologii i wymaga nakładów, aby ocenić komercyjny potencjał rozwiązania;
- grant dostępny jest dla firm, które nie otrzymały do tej pory wsparcia w formie dotacji z *EIC Accelerator*.

Opcja finansowania mieszanego EIC Fund Equity (grant + kapitał):

- grant do wysokości 2,5 mln €;
- możliwość starania się o dodatkowe środki w wysokości do 15 mln € – **uwaga:** tego rodzaju wsparcie można uzyskać w zamian za udziały kapitałowe w firmie (inwestycje do 25 % akcji spółki z prawem głosu);
- finansowanie equity przeznaczone wyłącznie na działania wdrożeniowe, odpowiadające 9 TRL lub wyższemu;
- *Due Dilligence*, ocena przeprowadzana w kolejnym etapie przez inwestorów.

Uwaga: w przypadku *EIC Fund Equity* investorem jest Komisja Europejska, bądź inwestorzy prywatni, zweryfikowani przez KE w porozumieniu z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI). Ocenie podlega zgodność inwestycji z instrumentem, poziom ryzyka, kwota inwestycji niezbędna do wdrożenia, optymalna struktura inwestycji, kamienie milowe, transze kapitału.

Aplikowanie:

Odbywa się online, czas oczekiwania na decyzję to 4 tygodnie. W przypadku oceny pozytywnej beneficjent zobowiązany jest w ciągu 12 miesięcy złożyć wniosek. W przypadku oceny negatywnej beneficjent może złożyć ponownie poprawioną aplikację. **Uwaga:** nowe zasady wprowadzają 12 miesięczny okres karencji w przypadku beneficjenta, którego aplikacja została dwukrotnie odrzucona. Decyzja negatywna w zakresie dofinansowania może dotyczyć również projektów, które zostały ocenione wysoko (min. 13 punktów na 15 możliwych), ale ze względu na wyczerpanie środków dostępnych na finansowanie firma nie otrzymała wsparcia. W takiej sytuacji Komisja Europejska wystawia certyfikat *Seal of Excellence*, który ma ułatwić beneficjentowi znalezienie źródeł finansowania poza funduszami UE.

Poddziałanie 2.3.6. POIR – Granty na Eurogranty PARP

Dedykowane wyłącznie MŚP, przeznaczone na pokrycie kosztów przygotowania projektu (do 280 060 PLN z opracowaniem studium wykonalności lub do 64 000 PLN bez studium wykonalności). Środki można przeznaczyć na usługę doradczą, studium wykonalności lub dokumentu równoważnego, organizację spotkań związanych z przygotowaniem projektu, tłumaczenie dokumentacji aplikacyjnej. **Nabór wniosków otwarty do 12.01.2021 roku.**

4. Webinarium zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland

8 grudnia odbyło się kolejne webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland, w imieniu którego spotkanie poprowadziła Ewa Kocińska-Lange, Dyrektor Generalny ds. Badań i Innowacji BSP.

Misje:

- Komisja Europejska podtrzymuje propozycję wsparcia każdej z 5 misji kwotą do 5 mln EUR;
- Źródła finansowania misji mają pochodzić również spoza Programu Horyzont Europa;
- Mają łączyć inicjatywy lokalne, regionalne oraz krajowe, w tym instytucji społeczeństwa obywatelskiego;
- Mają służyć wymianie najlepszych praktyk;
- W ramach misji mają być tworzone portfolio projektów, które będą wybierane w ramach klastrów;
- Portfolio będzie tworzone zgodnie z kierunkami, wskazanymi w rozporządzeniu dotyczącym misji.

EBI (Europejski Bank Inwestycyjny):

- Przewiduje się włączenie roli doradczej EBI (Europejski Bank Inwestycyjny) w zakresie finansowania innowacji dla wsparcia procesu identyfikacji różnych źródeł, modeli i mechanizmów finansowania w ramach misji; wykorzystanie właściwych narzędzi, w tym opracowanie instrumentów mieszanych w ramach *InvestEU*;
- Przewiduje się rolę doradczą EBI w zakresie struktury finansowania misji demonstracyjnych/projektów pilotażowych;

Analiza porównawcza OECD w zakresie wdrażania misji:

- Zarządzanie realizacją misji w celu kierowania portfelem działań/instrumentów;
- Wdrożenie podejścia „portfelowego” (kryteria wyboru, wybór trybu zarządzania portfelem);
- Powiązania pomiędzy misjami a działaniami związanymi z państwami członkowskimi UE oraz krajami EFTA (wspólne zarządzanie, współpraca międzynarodowa, itp.).

Informowanie obywateli i zainteresowanych stron o misjach oraz angażowanie w ich realizację:

- Podtrzymanie znaczenia roli zaangażowania obywateli w kształtowanie i uruchomienie misji;
- Przeprowadzenie ogólnoeuropejskiej, wielojęzycznej kampanii komunikacyjnej w celu podnoszenia świadomości na temat roli misji wśród odpowiednich odbiorców;
- Organizacja interaktywnych spotkań online i offline na terenie krajów członkowskich;
- Stworzenie cyfrowej platformy, zapewniającej przejrzystość, ułatwiającej jednocześnie zaangażowanie zainteresowanych stron oraz obywateli;
- Budowanie społeczności misji UE.

Zewnętrzna ekspertyza w ramach doradztwa w kolejnych fazach projektowania i realizacji misji dla Programu Horyzont Europa:

- Ustanowienie nowych Rad Misji pełniących rolę doradczą na etapie realizacji/wdrażania misji;
- Rada Misji zatrudnia 15 ekspertów wyłonionych na podstawie konkursu (*expression of interest*);
- Rola doradcza w tym upowszechnianie wiedzy specjalistycznej, również z zakresu biznesu, programów ekonomicznych, społecznych, środowiskowych, badań i innowacji.

Zmiany do kryteriów ex aequo (kryteria dotyczą projektów najwyżej ocenionych w danym konkursie). Kryteria według kolejności stosowania: Warunki rozpatrywania wniosków ex aequo mogą obejmować m.in. kryterium MŚP, płci, różnorodności geograficznej. Różnorodność geograficzna wiąże się z celem obejmującym cały program, więc ma znaczenie dla wszystkich zaproszeń w ramach Horyzontu Europa. Nie powinno być to postrzegane jako sprzeczne z przyjętą zasadą doskonałości.

Propozycja zmian zapisów w Programie Horyzont Europa:

- Kryterium 1: Wnioski, które dotyczą aspektów zaproszeń określonych w szczegółowym opisie tematu, które nie zostały uwzględnione w wyżej sklasyfikowanych propozycjach zostaną uznane za mające najwyższy priorytet.
- Kryterium 3: W przypadku zaistnienia takiej konieczności, jako czynnik ustalania priorytetów zostanie wykorzystana równowaga płci wśród wymienionego we wniosku personelu, który będzie odpowiedzialny za prowadzenie badań i który został uwzględniony w tabeli naukowców we wniosku i/lub działaniach innowacyjnych.
- Kryterium 4: W przypadku zaistnienia takiej konieczności dalsze ustalanie priorytetów będzie bazować na kryterium geograficznym, określanym jako liczba państw członkowskich UE lub krajów stowarzyszonych, reprezentowanych we wniosku, które w inny sposób nie otrzymują środków finansowych z projektów umiejscowionych wyżej na liście rankingowej (a jeśli są równe, wówczas według budżetu).

Przygotowanie Współfinansowanych Partnerstw Europejskich:

- tematy zaproszeń do działania w ramach współfinansowania programu w celu realizacji Współfinansowanych Partnerstw Europejskich, zawartych w programie prac Horyzontu Europa będą miały ustaloną datę publikacji (przewidzianą zaraz po przyjęciu Programu Prac);
- tematy będą miały ustalony termin zamknięcia zaproszeń (min. 3 miesiące od publikacji zaproszenia);
- wspólna ocena Współfinansowanych Partnerstw Europejskich;
- zatrudnienie Ekspertów do oceny każdego Współfinansowanego Partnerstwa Europejskiego (zapewnienie spójności działań);
- IV kwartał 2021 roku: Współfinansowane Partnerstwa Europejskie wchodzi w życie (podpisanie umowy o grant z konsorcjum krajowych podmiotów finansujących badania);
- fundusze Polityki Spójności można uznać za krajowy udział we Współfinansowanych oraz Instytucjonalnych Partnerstwach Europejskich;
- w przypadku większości klastrów budżety Współfinansowanych Partnerstw Europejskich będą realizowane w ratach rocznych;
- współfinansowanie UE będzie ustalane na stałym poziomie (zwykle 30%) i będzie generowane z kosztów kwalifikowanych;
- sposób wykorzystania współfinansowania UE ustala wewnętrznie każde konsorcjum;
- zarządzanie finansami Współfinansowanych Partnerstw Europejskich będzie zgodne z zasadami zarządzania finansami dla wszystkich działań w ramach Programu Horyzont Europa; dotyczy to wszystkich wkładów, w tym także gotówkowych;
- zaproszenia zakwalifikowane do współfinansowania powinny być zgodne z zasadami współfinansowania określonymi w załączniku nr 5 do wzoru umowy o udzielenie dotacji;
- każdy rodzaj finansowania instytucjonalnego określony we wniosku, który pomoże osiągnąć cele partnerstwa można uznać za wkład rzeczowy, kwalifikowany do współfinansowania;
- wkłady rzeczowe powinny być określone we wniosku przez konsorcja odpowiedzialne za przygotowywanie partnerstw (nie powinno to generować podwójnego finansowania).

5. Spotkanie online

14 grudnia odbyło się zorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli spotkanie online Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina z Komisarzem UE ds. Rolnictwa Januszem Wojciechowskim. W wydarzeniu wzięli udział również przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, lokalnych grup działania oraz przedsiębiorcy reprezentujący Sieć Dziedzictwa Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Podczas spotkania omówiono unijne wsparcie dla obszarów wiejskich i polskiego rolnictwa. Komisarz Janusz Wojciechowski poinformował, że w nowej perspektywie na lata 2021-2027 przewidziano środki finansowe na Wspólną Politykę Rolną w wysokości 387 mld euro, z czego dla Polski kwota ta miałyby wynieść 32,2 mld euro. Dodał również, że ogółem przewidziane środki unijnego wsparcia dla Polski mają wynieść 164 mld euro. Zaznaczył, że reforma Wspólnej Polityki Rolnej będzie polegała na wprowadzeniu planów strategicznych, które będą przygotowywane przez poszczególne państwa, a więc każdy kraj określi swój sposób wykorzystania funduszy rolnych w zakresie dopłat bezpośrednich, jak i rozwoju obszarów wiejskich. Obecnie rozesłano do krajów członkowskich rekomendacje dotyczących Planów Strategicznych. *„Kontrowersyjną kwestią budzącą dyskusje w całej Europie jest tzw. zielona architektura, czyli ekoprogramy, pewne zmiany dotyczące warunkowości, proekologiczny charakter rolnictwa”* – tłumaczył Komisarz. Podkreślił, że *„ten kierunek zmian jest wyjątkowo korzystny dla krajów takich jak Polska, które mają strukturę rolnictwa rozdrobnioną (...), system produkcji oparty na małych i średnich gospodarstwach rodzinnych”*.

Wojciechowski zauważył, że w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonują gospodarstwa rolne zarówno małe, średnie, jak i wielkoobszarowe, a propozycje, które zawiera Zielony Ład są głównie adresowane w kierunku małych i średnich gospodarstw i im będzie łatwiej skorzystać z tych programów. Zwrócił też uwagę na bardzo różny punkt wyjścia, jeżeli chodzi o główne wskaźniki dotyczące Zielonego Ładu, jak poziom nawożenia, zużycia pestycydów i emisji gazów cieplarnianych, użycia antybiotyków.

Zdaniem Wojciechowskiego, w Polsce jest duża dysproporcja między liczbą gospodarstw rolnych a liczbą zakładów przetwórczych. Gospodarstwa są mniejsze niż średnia w UE, a zakłady dwukrotnie większe niż średnia w UE. Małe gospodarstwa nie mają gdzie zbyć swoich produktów. Dlatego, jak mówił, w planie strategicznym muszą być programy, które będą wspierać rolnictwo, ale i lokalne przetwórstwo. Jednym z priorytetów w nowej polityce rolnej ma być skrócenie drogi produktu od pola do stołu. Obecnie produkty są wożone po całej Europie i świecie, średnio droga od produktu rolnika do konsumenta wynosi 170 km. W tym miejscu uczestnicy spotkania wspólnie stwierdzili, że żywność, co do zasady, powinna być konsumowana lokalnie, co pośrednio zwiększa szanse na wzmocnienie i rozwój lokalnych producentów i przetwórców, dając również impuls powiązanej gałęzi gospodarczej, jaką jest turystyka.

Marszałek Gustaw Marek Brzezina wspominał o produkcji ekologicznej, która potrzebuje dodatkowego impulsu do swojego rozwoju z uwagi na spadającą liczbę gospodarstw w Polsce, których najwięcej znajduje się w naszym województwie, bo aż prawie

18 proc. wszystkich gospodarstw ekologicznych w Polsce. Janusz Wojciechowski zapowiedział zachęty dla takiego rolnictwa. Poinformował, że w przyszłym roku KE przedstawi plan rozwoju rolnictwa ekologicznego. Dodał, że w tej chwili wskaźnik objęcia gruntów w UE takimi gospodarstwami jest na poziomie 8 proc., w Polsce zaledwie 3 proc.

Ustalono, że kierunek zmiany rolnictwa powinien być bardziej zrównoważony, z tradycyjną metodą uprawy i zrównoważoną produkcją żywności (zdrowej żywności) – to najlepsza droga jaką może iść rolnictwo polskie, a szczególnie rolnictwo Warmii, Mazur i Powiśla.

W czasie spotkania Komisarz wskazał na potrzebę zwiększenia synergii między politykami instrumentów budżetowych UE, a także na budowanie partnerstwa lokalnego (zorientowanego na lokalne rynki), krótkich łańcuchów dostaw i funkcjonowania oznaczenia dobrostanu zwierząt oraz żywności.

Komisarz UE ds. rolnictwa wspólnie z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego w oparciu o art. 174 Traktatu o Funkcjonowaniu UE stwierdzili, że zbyt mało środków finansowych z Polityki Spójności trafia na obszary wiejskie. Biorąc pod uwagę specyfikę województwa warmińsko-mazurskiego oraz niski wskaźnik zaludnienia, omówiono i przedstawiono Komisarzowi oczekiwania, które mogłyby przyczynić się do zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w porównaniu z bardziej rozwiniętymi regionami.

Poruszono tematy związane z zapewnieniem podstawowych potrzeb mieszkańców i dążeniem do sprawnie funkcjonującej infrastruktury lokalnej m.in. dróg lokalnych, systemów wodno-ściekowych, lokalnych targowisk czy kształtowania przestrzeni publicznej.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. Nagroda Roberta Schumana

Jakie działania mogą podjąć europejskie kraje na rzecz integracji? Zgłoś swój pomysł na konkurs i wygraj nawet kilka tysięcy euro!

Konkurs organizowany jest z okazji 70. rocznicy podpisania traktatu paryskiego. Zadanie konkursowe polega na napisaniu tekstu z propozycjami przyszłych działań na rzecz tworzenia wspólnej unii, które przez następne 70 lat mogą podjąć kraje europejskie.

Teksty muszą być napisane w jednym z języków, którymi posługiwał się Robert Schuman (francuskim, niemieckim, luksemburskim lub angielskim), ich objętość powinna wynosić 2,5 strony. Teksty można przysyłać do **2 lutego 2021 r.** Wyniki zostaną ogłoszone podczas obchodów 70. rocznicy podpisania traktatu paryskiego.

Jury przyzna kilka nagród w wysokości od 1000 do 5000 euro.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/nagroda-roberta-schumana>.

2. Rok w Niemczech

Centrum młodzieżowe w niewielkim niemieckim miasteczku potrzebuje pomocnika! Jeśli chcesz pomóc lokalnym mieszkańcom, a przy okazji podszkolić język – aplikuj!

Do zadań wolontariusza/ki będzie należało m.in.:

- współpraca z lokalną młodzieżą,
- prowadzenie zajęć w szkole,
- prowadzenie warsztatów sportowych czy językowych,
- prace administracyjne.

Aplikować mogą osoby w wieku 18-30 lat.

Wolontariusz ma zapewnione wyżywienie, zakwaterowanie, transport, niewielkie kieszonkowe.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/rok-w-niemczech>.

3. Praktyki w Parmie

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności z siedzibą we Włoszech szuka stażystów do pomocy w różnych działach!

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności udziela informacji oraz porad naukowych na temat istniejących i pojawiających się zagrożeń związanych z łańcuchem żywnościowym.

Praktyki można odbywać we wszystkich departamentach.

Kandydaci muszą bardzo dobrze znać język angielski oraz ukończyć przynajmniej pierwszy cykl studiów.

Gwarantowane miesięczne wynagrodzenie wynosi 1 170 euro.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/praktyki-w-parmie>.

4. Bezpłatne seminarium dla pracowników młodzieżowych

Jak korzystać z mediów i nie zapominać o krytycznym myśleniu? Dowiesz się tego z webinarium organizowanego przez Fińską Narodową Agencję.

Webinarium będzie składać się z serii prezentacji i praktycznych warsztatów, podczas których uczestnicy nauczą się teorii i poznają narzędzia przydatne do pracy z młodymi ludźmi.

Program webinarium:

- 12 stycznia 2021: Wprowadzenie do korzystania z mediów: promowanie krytycznego myślenia w pracy z młodzieżą.
- 19 stycznia 2021: Rozmowa o integracji: przepaść cyfrowa w pracy z młodzieżą.
- 26 stycznia 2021: Zło w internecie: cyberprzemoc, mowa nienawiści i cyberprzestępczość.
- 2 lutego 2021: Era dezinformacji: fałszywe wiadomości, trolle internetowe i manipulacja zdjęciami.
- 9 lutego 2021: Umiejętność korzystania z mediów jako sposób na zapobieganie radykalizacji i ekstremizmowi wśród młodzieży.
- 16 lutego 2021: Zmiana krajobrazu medialnego: młodzi ludzie jako twórcy treści.

Poszczególne seminaria są od siebie niezależne, można wziąć udział w całej serii lub wybranym odcinku. Seminaria będą organizowane we wtorki w godzinach 14:00-16:30.

Więcej informacji na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/bezplatne-seminarium-dla-pracownikow-mlodziezowych>.

5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 30-12-2020

Program Edukacja

Granty na rozwój kadry i działania dydaktyczne w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej, mobilność w szkolnictwie wyższym oraz partnerstwa na rzecz poprawy jakości kształcenia na wszystkich poziomach.

Koordinator: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Narodowa Agencja Programu Erasmus+

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/fundacja-rozwoju-systemu-edukacji>

Termin składania wniosków 31-12-2020

SCOPE - Program praktyk wakacyjnych dla studentów medycyny

Program SCOPE umożliwia studentom wydziałów lekarskich wyjazd na miesięczne praktyki wakacyjne do wielu zakątków świata.

Fundator: IFMSA Polska – Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny

<https://www.eurodesk.pl/granty/scope-program-praktyk-wakacyjnych-dla-studentow-medycyny>

Termin składania wniosków 8-01-2021

Staże w Europejskim Banku Centralnym

Płatne staże w Europejskim Banku Centralnym dla studentów i absolwentów takich kierunków jak: ekonomia, finanse, administracja, prawo, lingwistyka i kierunki pokrewne.

Fundator: Europejski Bank Centralny

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/europejski-bank-centralny>

Termin składania wniosków 13-01-2021

Stypendia na studia w College of Europe

Stypendia rządowe i unijne na studia post-magisterskie na dwóch dwujęzycznych kierunkach, w kampusach Kolegium Europejskiego w Natolinie oraz belgijskiej Brugii.

<https://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-na-studia-w-college-of-europe>

Termin składania wniosków 14-01-2021

Studia doktoranckie na Europejskim Instytucie Uniwersyteckim (EUI)

Studia doktoranckie o profilu europejskim z zakresu historii i cywilizacji, ekonomii, prawa, nauk politycznych i społecznych.

Fundator: Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/europejski-instytut-uniwersytecki-we-florencji>

Termin składania wniosków 20-01-2021

Vulcanus – praktyki w Japonii

Praktyki przemysłowe w Japonii dla studentów kierunków inżynierskich i nauk ścisłych z państw członkowskich Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/komisja-europejska-dyrekcja-ds-ryнку-wewnetrznego-przemyslu-przedsiębiorczosci-i-msp>

Termin składania wniosków 31-01-2021

Staże w Europejskim Trybunale Obrachunkowym

Kilkumiesięczne, płatne lub niepłatne staże w Europejskim Trybunale Obrachunkowym.

Fundator: Europejski Trybunał Obrachunkowy

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/europejski-trybunał-obrachunkowy>

Staże i praktyki w Radzie Unii Europejskiej

Płatne staże, niepłatne praktyki, praktyki zarezerwowane dla studentów krajowych szkół administracji, a także płatne staże dla osób z niepełnosprawnością w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.

Fundator: Rada Unii Europejskiej – Sekretarz Generalny

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/rada-unii-europejskiej-sekretariat-generalny>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

